EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 31.7.2020.
COM(2020) 350 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanas pārraudzība

2019.gada ziņojums

{SWD(2020) 147 final}

PRIEKŠVĀRDS ... 2
I. JAUNS IMPULSS NODARBINĀTĪBAS, IZAUGSMES UN IEGULDĪJUMU VEICINĀŠANAI ... 3
Taisnīgu darba apstākļu nodrošināšana visā Eiropas Savienībā ... 3
Vides noteikumu izpilde ... 4
Lauksaimniecības noteikumu izpilde ... 5
Jūrlietu un zivsaimniecības noteikumu izpilde ... 5
Reģionālās politikas noteikumu izpilde ... 6
Cīņa pret krāpšanu saistībā ar ES budžetu ... 6
II. SAVIENOTS DIGITĀLAIS VIENOTAIS TIRGUS ... 7
Savienojamības uzlabošana ... 7
Kiberdrošības un uzticamības nodrošināšana darījumos tiešsaistē ... 8
Labāka piekļūstamība personām ar invaliditāti ... 8
III. SPĒCĪGA ENERĢĒTIKAS SAVIENĪBA AR TĀLREDZĪGU KLIMATA PĀRMAIŅU POLITIKU ... 9
Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām īstenošana ... 10
IV. PADZIĻINĀTS UN TAISNĪGĀKS IEKŠĒJAIS TIRGUS AR SPĒCĪGĀKU RŪPNIECISKO PAMATU ... 12
Neizkropļotas konkurences nodrošināšana ... 12
Darba ņēmēju brīvas pārvietošanās nodrošināšana ... 12
Brīvas preču aprites nodrošināšana ... 13
Uzņēmējdarbības veikšanas brīvības un pakalpojumu brīvas aprites nodrošināšana ... 14
Uzlabota informācija un palīdzība pilsoņiem un uzņēmumiem ... 15
Kapitāla tirgu savienības, finanšu pakalpojumu noteikumu un kapitāla brīvas aprites nodrošināšana ... 15
Nodokļu un muitas noteikumu izpilde ... 17
Augsta līmeņa aizsardzības nodrošināšana patērētājiem ... 18
Augsta līmeņa aizsardzības nodrošināšana sabiedrības veselības jomā ... 19
Mobilitātes un transporta noteikumu izpilde ... 20
V. PADZIĻINĀTA UN TAISNĪGĀKA EKONOMISKĀ UN MONETĀRĀ SAVIENĪBA ... 22
Banku savienības noteikumu izpilde ... 22
VI. TIESLIETU UN PAMATTIESĪBU JOMA, KURAS PAMATĀ IR SAVSTARPĒJA UZTICĒŠANĀS ... 23
Tiesiskuma un pamattiesību ievērošana ... 23
Pārrobežu sadarbība krimināllietās un civillietās ... 24
Persondatu aizsardzības uzlabošana ... 24
Drošības noteikumu izpilde ... 25
VII. CEĻĀ UZ JAUNU MIGRĀCIJAS POLITIKU ... 26

Priekšvārds

Eiropas Savienība ir dibināta uz tiesiskuma ievērošanas pamatiem. Tā nav sagadīšanās, ka pirmais Eiropas Komisijas priekšsēdētājs Valters Halšteins Eiropas Savienību nodēvēja par *tiesiskuma kopienu* (*Rechtsgemeinschaft*), un tai ir saistoši noteikumi, par kuriem dalībvalstis kā līdztiesīgas likumdevējas vienojas un kurus tās apņemas īstenot savās valsts sistēmās. Komisijas kā Līgumu sargātājas uzdevums ir nodrošināt, ka šie noteikumi tiek ievēroti mūsu pilsoņu labā. Dalībvalstu sadarbībai ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu, ka ES politika kļūst par realitāti cilvēkiem viņu ikdienas dzīvē – vai tā attiecas uz tīru gaisu, pārtikas nekaitīgumu vai veselības aprūpes pieejamību ārvalstīs.

Šajā gada ziņojumā sniegts pārskats par Komisijas darbu, lai nodrošinātu ES tiesību aktu pareizu piemērošanu, īstenošanu un izpildi 2019. gadā.

2019. gadā darbu beidza Ž.K.Junkera vadītā Komisija, un 1. decembrī sākās manas komandas pilnvaras. Tādējādi 2019. gads daudzējādā ziņā ir bijis pārejas gads. Komisija jaunajā sastāvā sāka pildīt savus pienākumus, darbojoties saskaņā ar jaunām politikas pamatnostādnēm un virzot jaunas iniciatīvas, piemēram, zaļo kursu un digitālo programmu.

Visa pārejas perioda laikā nav mainījušies pamati, uz kuriem balstās mūsu Savienība. ES tiesību aktu pareiza piemērošana un izpilde, tai skaitā pamattiesību un tiesiskuma ievērošana, joprojām ir dalībvalstu un ES iestāžu kopīga atbildība. ES tiesību sargāšana nekad nevar būt vienvirziena ceļš, jo tās pamatā ir mūsu dalībvalstu lojāla sadarbība pilsoņu interesēs, kuriem mēs kalpojam. Kopjot šīs īpašās partnerattiecības, Komisija turpinās sniegt atbalstu un sniegt norādījumus dalībvalstīm, palīdzot tām īstenot ES tiesību aktus. Tomēr mēs nezaudēsim modrību un būsim gatavi spert apņēmīgus juridiskus soļus, ja tiks pārkāpti ES tiesību akti. ES tiesību aktu piemērošanā un izpildē, lai aizsargātu no tiem izrietošās pilsoņu tiesības, nav pieļaujami nekādi kompromisi.

Eiropas Komisijas priekšsēdētāja

Urzula fon der Leiena

I. Jauns impulss nodarbinātības, izaugsmes un ieguldījumu veicināšanai

Pagājušajā gadā Komisijas galvenā prioritāte bija veicināt ieguldījumus, kas rada darbvietas un uzlabo Eiropas konkurētspēju. Taču, ja dalībvalstis neīsteno ES noteikumus pareizi un savlaicīgi, tiek kavēta uzņēmumu un darbvietu izveides atbalstam nepieciešamās pareizās regulatīvās vides veidošana.

Taisnīgu darba apstākļu nodrošināšana visā Eiropas Savienībā

Eiropas sociālo tiesību pīlārs, kuru Eiropas Parlaments, Padome un Eiropas Komisija izziņoja 2017. gada novembrī, pauž kopīgu politisko apņemšanos attiecībā uz vairākiem principiem un tiesībām, kuras ir būtiskas taisnīgiem un labi funkcionējošiem darba tirgiem un labklājības sistēmām 21. gadsimta Eiropā. Viens no pamatelementiem ir taisnīgi darba apstākļi, kas ietver tādu nodarbinātības attiecību novēršanu, kuru rezultātā rodas nestabili darba apstākļi.

Komisija 2019. gada jūlijā vērsās pret Itāliju, uzskatot, ka publiskā sektora darbinieki no ļaunprātīgiem secīgiem terminētajiem darba līgumiem un diskriminācijas nav pietiekami aizsargāti tā, kā to nosaka ES tiesību aktu prasības (Padomes Direktīva 1999/70/EK).

Dalībvalstis, Komisija un sociālie partneri 2019. gadā turpināja sadarboties, lai panāktu ES darba aizsardzības tiesību aktu piemērotību nākotnes prasībām un nodrošinātu pienācīgu atbilstību. Īpaša uzmanība bija veltīta tam, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis savos valsts tiesību aktos ir ieviesušas saistošus darba aizsardzības noteikumus un ka tās par šiem noteikumiem paziņo Komisijai.

Turklāt Komisija regulāri atjaunina skaidrojošo paziņojumu par Darba laika direktīvu atbilstīgi būtiskām attīstības tendencēm Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā.

Vides noteikumu izpilde

Komisija 2019. gadā turpināja tiesiskās darbības ar mērķi apkarot gaisa piesārņojumu, kas joprojām ir prioritāte. Komisija arī veicināja īstenošanu, izmantojot diskusijas ar dalībvalstīm par šo nozīmīgo tematu — Tīrā gaisa dialogs notika Itālijā 2019. gadā.

Komisija 2019. gadā vērsās Tiesā vēl pret 3 dalībvalstīm saistībā ar pārmērīgu slāpekļa dioksīda (NO_2) vai sēra dioksīda (SO_2) līmeni gaisā (Itālija, Spānija un Bulgārija).

Tiesa apstiprināja Komisijas iesniegto prasību pret Franciju saistībā ar slāpekļa dioksīda (NO_2) piesārņojumu un citā nolēmumā Tiesa sniedza nozīmīgu Apkārtējā gaisa kvalitātes direktīvas skaidrojumu — gaisa kvalitātes mērījumu staciju atrašanās vietu izvēles pārskatīšana ir valsts tiesu jurisdikcijā.

Komisija organizē pasākumus par aprites ekonomiku dalībvalstīs, kuras ir pakļautas jauno atkritumu pārstrādes mērķu un citu atkritumu jomā esošo ES tiesību aktu prasību neizpildes riskam. 2019. gadā šādi pasākumi notika Atēnās, Lisabonā un Budapeštā, un ievērojamākie eksperti sniedza ieteikumus, kā vislabāk īstenot 2018. gadā pārskatītos noteikumus.

Komisija 2019. gadā vērsās Tiesā pret Itāliju, Kipru un Zviedriju par to, ka tās nebija izpildījušas savus pienākumus komunālo notekūdeņu attīrīšanas jomā. Saskaņā ar ES tiesību aktiem ir jābūt ieviestām pienācīgām notekūdeņu savākšanas sistēmām un šie ūdeņi ir atbilstīgi jāattīra.

Dalībvalstīm ir jāpabeidz aizsargājamo teritoriju tīkla *Natura 2000* izveide un attiecībā uz visām teritorijām jāievieš nepieciešamie saglabāšanas pasākumi. Tam ir izšķirīga nozīme aizsargājamo dzīvotņu un sugu saglabāšanā. Vienlaikus Komisija 2019. gadā veica pasākumus, lai novērstu strukturālas nepilnības valsts tiesību aktos dabas aizsardzības jomā un pārtrauktu nelikumīgas putnu medības. Komisija arī pievērš uzmanību tam, lai tiktu nodrošināts, ka mežizstrādes un meža apsaimniekošanas pasākumus veic atbilstīgi dabas aizsardzības prasībām.

Komisija martā, oktobrī un novembrī uzsāka pārkāpuma procedūras pret 17 dalībvalstīm, lai labāk īstenotu ES Ietekmes uz vidi novērtējuma direktīvu, kuru atjaunināja 2014. gadā ar mērķi samazināt administratīvo slogu un uzlabot vides aizsardzības līmeni, vienlaikus nodrošinot, ka publisko un privāto ieguldījumu lēmumi ir stabilāki, paredzamāki un ilgtspējīgāki.

Lauksaimniecības noteikumu izpilde

Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) pamatojas uz partnerību starp lauksaimniecības nozari un sabiedrību, kā arī starp Eiropas Savienību un tās lauksaimniekiem. Tās uzdevums ir atbalstīt lauksaimniekus un uzlabot lauksaimniecības ražīgumu, nodrošināt cenas ziņā pieejamas pārtikas stabilu piegādi un panākt, ka Eiropas Savienības lauksaimnieki sev nodrošina pietiekami lielus ienākumus. KLP arī pievēršas vides problēmām, tostarp klimata pārmaiņām. Tās mērķis ir dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība, lauku apvidu un ainavu uzturēšana visā ES, kā arī lauku ekonomikas saglabāšana, veicinot nodarbinātību lauksaimniecībā un ar to saistītajās nozarēs.

Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes aizsargā īpašu produktu nosaukumu un veicina to unikālās īpašības, kas saistītas ar to ģeogrāfisko izcelsmi, kā arī tradicionālo zinātību, un tām ir būtiska nozīme augstas pārtikas kvalitātes un standartu uzturēšanā.

Komisija 2019. gadā veica pasākumus, lai novērstu, ka tiek nepareizi īstenoti ES noteikumi par cilmes vietas nosaukumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību.

Dānija ļāva dāņu uzņēmumiem ražot un eksportēt uz trešām valstīm balto sieru kā "feta", lai gan tas neatbilst attiecīgā aizsargātā cilmes vietas nosaukuma ražojuma specifikācijai.

Bulgārija kopš 2008. gada uzturēja savu lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu valsts reģistru, kas ir pretrunā ES mēroga kvalitātes shēmu reģistru ekskluzīvajai būtībai.

Jūrlietu un zivsaimniecības noteikumu izpilde

Kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) galvenais mērķis ir nodrošināt, ka zvejniecības un akvakultūras nozare ir ilgtspējīga vides, ekonomiskajā un sociālajā ziņā. Tādēļ KZP ietver pasākumus, kas paredzēti, lai ierobežotu zvejas flotes kapacitāti un noteiktu ierobežojumus attiecībā uz nozveju un zvejas darbībām. Šajā saistībā visas dalībvalstis ir vienojušās, ka līdz 2020. gadam komerciālā zveja tiks samazināta līdz ilgtspējīgam līmenim. 2019. gadā īpašs uzsvars tika likts uz to, lai pārbaudītu atbilstību noteikumiem par jutīgo sugu, piemēram, vaļu, delfīnu un citu jūras zīdītāju, piezveju.

Komisija uzsāka vairākus neformālus dialogus par tādiem jautājumiem kā dzinēja jaudas pārbaudes sistēmas un ES flotes zvejas kontrole ārpus ES ūdeņiem.

Lai KZP būtu sekmīga, ir jāizstrādā un jāīsteno efektīva un saskaņota kontroles un izpildes sistēma. Tādēļ 2019. gadā Komisijas izpildes stratēģija joprojām tika vērsta uz zivsaimniecības saglabāšanu, kontroli un izpildi, ko veic dalībvalstis.

Komisija turpināja pārkāpuma procedūru pret Dāniju par to, ka tā nebija izpildījusi vairākus svarīgus ES Kontroles regulas noteikumus. Visnopietnākās problēmas ir saistītas ar rūpniecisko zivsaimniecību. Pienācīga kontrole ir būtiska, lai nodrošinātu nozvejas reģistrācijas dokumentu precizitāti, kas ir nepieciešams pārzvejas novēršanai.

KZP arī piedāvā īpašus izpildes rīkus, piemēram, kontroles rīcības plānus un administratīvas izmeklēšanas. Pamatojoties uz Komisijas veiktajām pārbaudēm un revīzijām, Komisija pieņēma dažādus kontroles rīcības plānus, kā arī veica turpmākus pasākumus šajā sakarā.

Reģionālās politikas noteikumu izpilde

Eiropas strukturālie un investīciju fondi atbalsta ieguldījumus galvenajās izaugsmi veicinošajās politikas jomās visā Eiropas Savienībā.

Komisija 2019. gadā turpināja nodrošināt, ka nepareizi izdevumi tiek atņemti no līdzfinansējuma, vai nu apturot maksājumus, vai dažos gadījumos piemērojot finanšu korekcijas.

Komisija 2019. gada 14. maijā pieņēma lēmumu, kurā ir izklāstītas pamatnostādnes par veicamo finanšu korekciju noteikšanu attiecībā uz Savienības finansētiem izdevumiem, ja netiek ievēroti publiskā iepirkuma noteikumi.

Šis lēmums sniedz lielāku juridisko noteiktību visiem dalībniekiem, kā arī samērīgāku pieeju sarežģītajā publiskā iepirkuma jomā, kura joprojām ir kohēzijas fondu galvenais pārkāpumu un finanšu korekciju avots.

Cīņa pret krāpšanu saistībā ar ES budžetu

Pieņemot direktīvu par ES finanšu interešu aizsardzību, tika būtiski uzlaboti līdzekļi cīņai pret noziedzību, kas skar ES budžetu. Turklāt šī direktīva būs būtisks Eiropas Prokuratūras darba pamats. Komisija cieši sadarbojas ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu šīs direktīvas pienācīgu īstenošanu. 2019. gada 19. septembrī tā uzsāka pārkāpuma procedūras pret 14 dalībvalstīm par novēlotu transponēšanu.

Divās lietās, ko Komisija iesniedza Tiesai, proti, pret Apvienoto Karalisti un Nīderlandi, Tiesa nolēma, ka šīs valstis nebija izpildījušas tām Līgumā noteikto lojālas sadarbības pienākumu, jo tās nebija kompensējušas pašu resursu zaudējumus, kuri radās šo valstu aizjūras zemju un teritoriju (AZT) vietējo iestāžu nepareizi veiktas eksporta sertifikātu izdošanas dēļ. Tiesa secināja, ka abas attiecīgās dalībvalstis ir atbildīgas Eiropas Savienībai par visām AZT iestāžu pieļautajām kļūdām, kuras izraisīja tradicionālo pašu resursu iztrūkumu.

II. Savienots digitālais vienotais tirgus

Digitālā vienotā tirgus stratēģija pievēršas digitālās pārveides izaicinājumiem un iespējām, samazinot tirgus sadrumstalotību, palielinot datu plūsmas un tirgus darbību, kā arī spēkā esošos noteikumus pielāgojot digitālajam laikmetam. Patērētāju piekļuve ir uzlabojusies, pateicoties nepamatotas ģeogrāfiskās bloķēšanas aizliegumam, satura pārnesamībai, viesabonēšanas maksu izbeigšanai un iniciatīvai *WiFi4EU*. Tirgus pamatnosacījumi ir uzlaboti, izmantojot jauno Eiropas Elektronisko sakaru kodeksu, direktīvu par audiovizuālo mediju pakalpojumiem, atjauninātus tiesību aktus par autortiesībām un regulu par platformām. Šo noteikumu izpilde būs būtiska turpmākajos gados.

Savienojamības uzlabošana

Ātrgaitas digitālā saziņa veicina inovāciju un labākus pakalpojumus ekonomikai un sabiedrībai kopumā. Komisijas prioritāte ir 5G savienojamības attīstīšana. Mērķis ir līdz 2020. gadam nodrošināt, ka 5G radiofrekvenču spektrs ir pieejams visā Eiropas Savienībā.

To noteikumu efektīva piemērošana, kuri attiecas uz visas Eiropas neatliekamās palīdzības numuru "112", nodrošinās galalietotājiem, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti, drošu un efektīvu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem.

Komisija 2019. gadā uzsāka pārkāpumu procedūru pret Čehiju, Vāciju, Grieķiju, Spāniju un Horvātiju, jo šīs valstis nebija nodrošinājušas līdzvērtīgu piekļuvi lietotājiem ar invaliditāti, kā to prasa noteikumi par neatliekamās palīdzības numuru "112".

Ātrdarbīgu elektronisko sakaru infrastruktūras izveide var būt ļoti dārga. Tāpēc sabiedrības labā ir svarīgi īstenot noteikumus, uz kuru pamata ieviešana ir lētāka un lietderīgāka.

Tiesa pēc Komisijas lūguma 2019. gadā noteica naudas sodu par katru kavējuma dienu Beļģijai par to, ka tā bija tikai daļēji transponējusi pasākumus, kuru mērķis ir samazināt ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu ieviešanas izmaksas Briseles reģionā.

Kiberdrošības un uzticamības nodrošināšana darījumos tiešsaistē

Arvien vairāk digitalizētas ekonomikas un sabiedrības apstākļos kiberdrošības draudi rada pieaugošās bažas. Direktīva par tīklu un informācijas sistēmu drošību (TID direktīva) uzlabo Savienības kopējo kiberdrošības līmeni. Komisija 2019. gadā uzsāka pārkāpuma procedūras pret 6 dalībvalstīm par to, ka nebija identificēti pamatpakalpojumu sniedzēji atbilstīgi minētajai

direktīvai. 2019. gada beigās pārkāpuma procedūras par TID direktīvu joprojām turpinājās pret šādām dalībvalstīm: Beļģija, Ungārija, Austrija, Rumānija un Slovēnija.

Labāka piekļūstamība personām ar invaliditāti

Personām ar invaliditāti, jo īpaši ar redzes vai dzirdes traucējumiem, var būt apgrūtināta piekļuve publisko struktūru tīmekļa vietnēm un mobilajām lietotnēm. Tīmekļa piekļūstamības direktīvas mērķis ir uzlabot personu ar invaliditāti piekļuvi šiem informācijas rīkiem. Komisija visa 2019. gada garumā aktīvi risināja izskatīšanā esošās pārkāpuma procedūras, kas bija ierosinātas pret 19 dalībvalstīm par Tīmekļa piekļūstamības direktīvas neīstenošanu, un galu galā izbeidza lietas pret 12 dalībvalstīm. Ta rezultātā 2019. gada beigās vēl nebija pabeigtas 7 lietas pret Beļģiju, Bulgāriju, Vāciju, Īriju, Ungāriju, Austriju un Slovākiju.

III. Spēcīga enerģētikas savienība ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku

Eiropas zaļā kursa, kas ir priekšsēdētājas fon der Leienas politisko pamatnostādņu prioritāra joma, panākumi pamatojas uz enerģētikas savienības stabilajiem pamatiem. Eiropas Savienībai ir visaptverošs enerģētikas noteikumu kopums. 2019. gadā pabeigtā pakete "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā" ir centrālais aspekts, lai izstrādātu un īstenotu enerģētikas savienību un Eiropas zaļo kursu. Tā palīdzēs virzīt enerģētikas pārkārtošanu uz drošu un ilgtspējīgu enerģētikas nozari, kuras centrā ir patērētājs.

Komisijas kā Līgumu sargātājas nozīme ES enerģētikas noteikumu pareizas īstenošanas un piemērošanas nodrošināšanā ir būtiska, lai sasniegtu ES enerģētikas politikas mērķus. Izpildes darbības 2019. gadā tika vērstas uz šādām galvenajām jomām: iekšējais enerģijas tirgus, energoefektivitāte, atjaunojamie energoresursi un gāzes piegādes drošība.

Komisija nolēma vērsties Tiesā pret Čehiju un Slovēniju par Ēku energoefektivitātes direktīvas konkrētu noteikumu nepareizu transponēšanu un piemērošanu. Komisija arī nolēma vērsties Tiesā pret Spāniju par to, ka tā nebija panākusi atbilstību Energoefektivitātes direktīvai, un pret Beļģiju par to, ka tā nebija pareizi transponējusi direktīvas par iekšējo elektroenerģijas un gāzes tirgu.

Komisija janvārī, jūlijā un novembrī uzsāka jaunas procedūras pret 13 dalībvalstīm par to, ka tās nebija pieņēmušas transponēšanas noteikumus saskaņā ar Netiešas zemes izmantošanas maiņas direktīvu un/vai paziņojušas par tiem, kā arī uzsāka pārkāpuma procedūras pret 15 dalībvalstīm par to, ka tās nebija pareizi īstenojušas ES noteikumus par energoefektivitāti.

Turklāt pārkāpuma procedūras tika izmantotas, lai nodrošinātu augsta līmeņa drošumu kodolenerģijas nozarē un izpildītu ES noteikumus par kodoldrošumu, lietotās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu atbildīgu un drošu apsaimniekošanu, kā arī darbinieku, pacientu un plašas sabiedrības pretradiācijas aizsardzību.

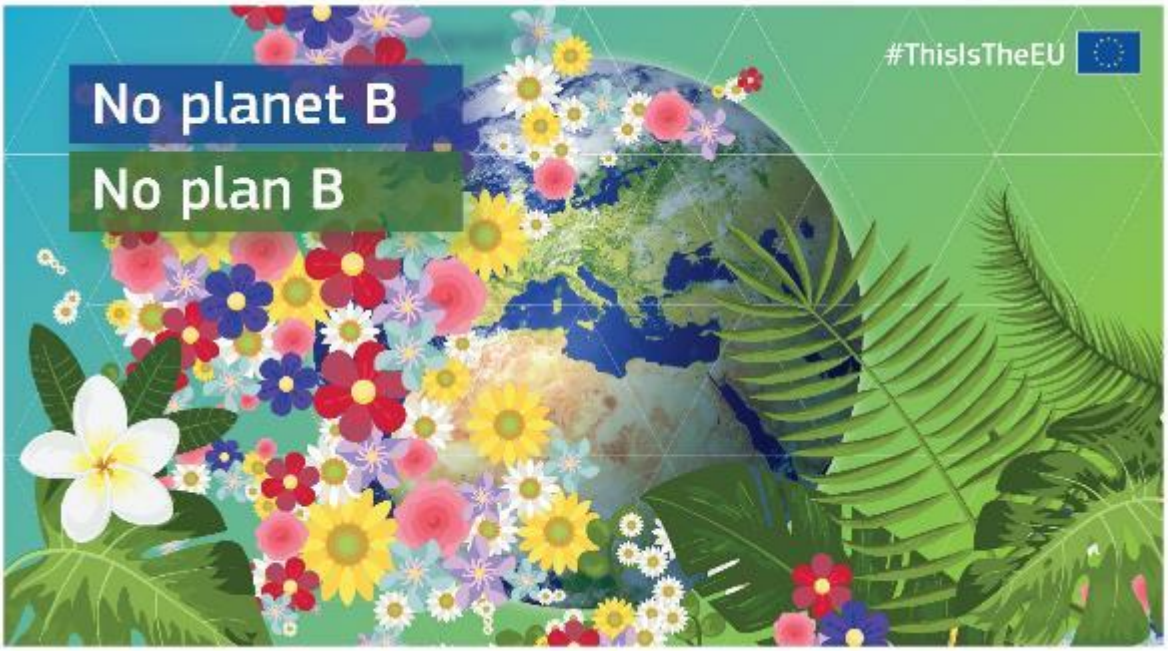
Komisija 2019. gadā turpināja pārkāpuma procedūras pret 5 dalībvalstīm un nolēma vērsties Tiesā pret Itāliju par to, ka nebija transponēti Drošības pamatstandartu direktīvā paredzētie pasākumi. Tiesa arī apstiprināja Komisijas prasības spriedumā pret Itāliju par to, ka šī valsts nebija ievērojusi Radioaktīvo atkritumu direktīvā noteikto prasību par radioaktīvo atkritumu un lietotās kodoldegvielas pārvaldības galīgās pieņemtās valsts programmas paziņošanu.

Līdz ar paketes "Tīru enerģiju ikvienam Eiropā" stāšanos spēkā uzmanība tiks pievērsta tam, lai uzraudzītu dalībvalstu virzību Eiropas Savienības atjaunojamo energoresursu enerģijas un energoefektivitātes 2030. gada mērķu sasniegšanā. Komisija arī uzraudzīs dalībvalstu integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus laikposmam no 2021. līdz 2030. gadam. ES enerģētikas noteikumu izpilde arī turpmāk būs būtisks enerģētikas savienības pīlārs.

Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām īstenošana

Urzulas fon der Leienas vadītās Komisijas politiskās pamatnostādnēs izteikts aicinājums Eiropu līdz 2050. gadam padarīt par pasaules pirmo klimatneitrālo kontinentu. 2019. gada decembrī publicētajā paziņojumā par Eiropas zaļo kursu ir izklāstīts šā mērķa sasniegšanai paredzēts vērienīgs rīcības plāns vairākās politikas jomās. Komisija 2020. gada martā ierosināja 2050. gada klimata neitralitāti noteikt jaunā klimata tiesību aktā un vēlāk šogad iesniegs plānu pašreizējā 2030. gada mērķa palielināšanai, lai siltumnīcefekta gāzu emisijas tiktu samazinātas par vismaz 50 % un līdz pat 55 % (no 1990. gada līmeņa).

Pilnībā īstenoti un ieviesti tiesību akti ir būtiski, lai sasniegtu pašreizējo 2030. gada mērķi par vismaz 40 % samazinājumu (no 1990. gada līmeņa) un veidotu stabilu pamatu mērķu vērienīguma palielināšanai. Dalībvalstīm līdz 2019. gada oktobrim bija jātransponē direktīva, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, ar mērķi sagatavoties ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES *ETS*) 4. posmam, kas paredzēts no 2021. līdz 2030. gadam. Komisija patlaban pārbauda transponēšanas situāciju un vajadzības gadījumā veiks izpildes darbības, ja tās jau nav uzsāktas.

Attiecībā uz kuģošanu Komisija 2019. gadā pirmoreiz publicēja visaptverošu informāciju par CO_2 emisijām no kuģiem, kuri piestāj Eiropas Ekonomikas zonas ostās. Attiecībā uz aviāciju Komisija 2019. gadā noteica regulējumu, ar ko nodrošina lidmašīnu emisiju monitoringa, ziņošanas un pārbaudes noteikumu īstenošanu Eiropas Savienībā, atbilstīgi Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas globālajam tirgus instrumentam (*CORSIA*).

Attiecībā uz ozona slāņa aizsardzību Komisija 2019. gadā pabeidza Ozona regulas īstenošanas un darbības rezultātu novērtējumu, un 2020. gadā tā sāks ietekmes novērtējumu, lai pārbaudītu, vai šo regulu var vēl vairāk uzlabot un kā tas būtu veicams. Komisija 2020. gadā sāks arī Fluorēto gāzu regulas izvērtēšanu un ietekmes novērtējumu.

IV. Padziļināts un taisnīgāks iekšējais tirgus ar spēcīgāku rūpniecisko pamatu

ES vienotais tirgus joprojām ir Eiropas vislielākā vērtība pilsoņiem un uzņēmumiem. Tas dod milzīgas iespējas uzņēmumiem, kā arī plašāku izvēli un labākas cenas patērētājiem. Tas ļauj cilvēkiem ceļot, dzīvot, strādāt un mācīties, kur vien viņi vēlas. Taču šīs priekšrocības nevar izmantot, ja vienotā tirgus noteikumi netiek piemēroti vai īstenoti vai ja to īstenošanu kavē citi šķēršļi.

Neizkropļotas konkurences nodrošināšana

Komisijas darbs, kas attiecas uz pārkāpumiem konkurences jomā, stiprina iekšējo tirgu, veicinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

2019. gadā pēc tam, kad Komisija bija pārbaudījusi to pasākumu pilnīgumu un atbilstību, ar kuriem transponē Direktīvu par atsevišķiem noteikumiem, kuri reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem, Komisija secināja, ka direktīva ir pilnībā un pareizi transponēta un izbeidza visas tās sakarā uzsāktās pārkāpuma procedūras.

Negatīvu valsts atbalsta lēmumu konsekventa izpilde ir būtiska Komisijas valsts atbalsta kontroles uzticamībai. Tādu lietu izskatīšana, kurās dalībvalstīm tiek prasīts atgūt nepareizu valsts atbalstu, ir nozīmīga daļa no Komisijas darba, vēršoties pret pārkāpumiem konkurences jomā.

Komisija nolēma vērsties Tiesā pret Grieķiju par 2017. gada nolēmuma neizpildi. Tiesa nosodīja Grieķiju par to, ka tā nebija īstenojusi Komisijas 2014. gada lēmumu, kurā tai ir prasīts atgūt neatbilstīgu valsts atbalstu 135,8 miljonu EUR apmērā no *Larco General Mining & Metallurgical Company S.A*. Vairāk nekā 5 gadus pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas, kā arī pēc Tiesas sprieduma un Komisijas atgādinājuma Grieķija joprojām nebija atguvusi nesaderīgo valsts atbalstu. Patlaban Komisija ir pieprasījusi, lai Tiesa piemēro Grieķijai finanšu sankcijas par to, ka Grieķija nav izpildījusi Tiesas nolēmumu.

Darba ņēmēju brīvas pārvietošanās nodrošināšana

Eiropas Savienība ir izstrādājusi plašu noteikumu kopumu par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, darba ņēmēju norīkošanu darbā un sociālā nodrošinājuma koordināciju. Ja šos noteikumus neievēro, vienotajā tirgū tiek apdraudēta uzticēšanās un taisnīgums. Jo īpaši ir paustas bažas par mobilajiem darba ņēmējiem, kuri ir neaizsargāti pret tiesību aizskārumiem vai kuriem tiek liegts izmantot savas tiesības, un par uzņēmumiem, kuriem jādarbojas nenoteiktā, neskaidrā vai netaisnīgā uzņēmējdarbības vidē.

Komisija saņēma sūdzības par to, ka Austrijas tiesību aktos ģimenes pabalsti un ģimenes nodokļu samazinājumi, ko maksā par bērniem, kas dzīvo citā dalībvalstī, tiek noteikti atkarībā no attiecīgās dalībvalsts dzīves dārdzības. Tas nozīmē, ka daudzi ES pilsoņi, kas strādā Austrijā un piedalās tās sociālā nodrošinājuma un nodokļu sistēmā tāpat kā vietējie darba ņēmēji, saņem mazāk pabalstu tāpēc vien, ka viņu bērni dzīvo citā dalībvalstī. Komisija konstatēja, ka šis indeksācijas mehānisms nav saderīgs ar ES tiesību normām. Tāpēc tā uzsāka pārkāpuma procedūru pret Austriju.

Komisija 2019. gadā turpināja pārkāpuma procedūru pret Kipru, Franciju, Īriju un Rumāniju par to, ka tās savos valsts tiesību aktos nebija savlaicīgi īstenojušas pienākumus, kuri izriet no Direktīvas par minimālo prasību noteikšanu, lai sekmētu darba ņēmēju mobilitāti starp dalībvalstīm,

uzlabojot papildpensijas tiesību iegūšanu un saglabāšanu. Komisija pēc šo dalībvalstu paziņojuma saņemšanas un novērtējuma, ka tās ir pilnībā transponējušas direktīvu, izbeidza pret tām ierosināto lietu izskatīšanu.

Komisija 2019. gada 25. septembrī publicēja ziņojumu par Izpildes direktīvas par darba ņēmēju norīkošanu darbā ES dalībvalstīs piemērošanu un īstenošanu.

Komisija arī publicēja praktisko rokasgrāmatu par darba ņēmēju norīkošanu darbā. Tā ir paredzēta, lai palīdzētu darba ņēmējiem, darba devējiem un valstu iestādēm izprast noteikumus par darba ņēmēju norīkošanu darbā. Tā nodrošina, ka darba ņēmēji ir informēti par savām tiesībām un ka valstu iestādes un darba devēji pareizi un konsekventi piemēro noteikumus visā Eiropas Savienībā.

Komisija 2018. gada ierosināja izveidot Eiropas Darba iestādi (*ELA*), lai veicinātu ES noteikumu par darbaspēka mobilitāti taisnīgu, vienkāršu un efektīvu izpildi. Eiropas Parlaments un Padome 2019. gadā panāca vienošanos par šo priekšlikumu. Darba iestādes pasākumi sākās 2019. gada oktobra vidū ar *ELA* valdes pirmo sanāksmi.

Brīvas preču aprites nodrošināšana

Komisija strādā, lai nodrošinātu, ka pilnībā tiek īstenoti Eiropas vienotā tirgus ieguvumi, ka ES pilsoņiem ir plašāka produktu izvēle un labākas cenas un ka Eiropas uzņēmumi — mazi vai lieli — var paplašināt savu klientu bāzi un vieglāk tirgot produktus visā Eiropas Savienībā. Piemēram, 2019. gadā Komisija veica pasākumus attiecībā uz ierobežojumiem, kas skar gan lauksaimniecības un pārtikas produktu mazumtirdzniecību, gan zibensnovedēju laišanu tirgū.

Komisija vērsās Tiesā pret Ungāriju, jo šīs valsts noteikumos par lauksaimniecības un pārtikas produktu mazumtirdzniecību ir paredzēts, ka peļņas normai attiecībā uz šiem produktiem ir jābūt vienādai neatkarīgi no to izcelsmes valsts. Šis noteikums pārkāpj ES tiesības par brīvu preču apriti, jo ar to tiek traucēta importēto produktu pārdošana pretstatā vietējo produktu pārdošanai.

Farmācijas nozarē Komisija veica pasākumus, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis nodrošina atbilstību ES noteikumiem par brīvu preču apriti.

Komisija 2019. gadā nosūtīja pamatotu atzinumu Vācijai par noteikumiem, ar ko reglamentē fiksētās cenas recepšu medikamentiem un kas citās ES dalībvalstīs reģistrētām aptiekām traucē medikamentu pārdošanu.

Turklāt Komisijas izpildes darbību rezultātā tika sekmīgi izbeigtas vairākas ar brīvu preču apriti saistītas pārkāpuma lietas pārtikas piedevu, pasažieru transportlīdzekļu ar stūri labajā pusē, importētu lietotu neatliekamās medicīniskās palīdzības automašīnu pārdošanas vai valsts akreditācijas struktūru jomā.

Uzņēmējdarbības veikšanas brīvības un pakalpojumu brīvas aprites nodrošināšana

Pakalpojumu direktīva nosaka, ka valstu iestādes pārskata savus spēkā esošos tiesību aktus, lai nodrošinātu, ka visas prasības, ko tās piemēro attiecībā uz piekļuvi tirgum, ir pamatotas ar likumīgu mērķi. Nolūkā atbalstīt šīs direktīvas īstenošanu ir izveidotas vienas pieturas aģentūras, proti, vienoti kontaktpunkti (*PSC*), lai uzņēmumiem atvieglotu uzņēmējdarbības veikšanu un paplašināšanos citās dalībvalstīs. Komisija 2019. gadā vērsās pret visām 28 dalībvalstīm, lai uzlabotu *PSC* sniegtos pakalpojumus, kā tas noteikts Pakalpojumu direktīvā un direktīvā par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu. Problēmas tika konstatētas jo īpaši saistībā ar pieejamību tiešsaistē un kvalitāti attiecībā uz prasībām un procedūrām, kuras pakalpojumu sniedzējiem un speciālistiem ir jāizpilda, ja tie vēlas nodarboties ar uzņēmējdarbību ārvalstīs. Komisija arī pievērsa uzmanību problēmām, kas attiecas uz piekļuvi procedūrām un to pabeigšanu tiešsaistē, izmantojot *PSC*.

Lai izveidotu vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem visā Eiropā, Eiropas Savienība ir pieņēmusi noteikumus par publisko iepirkumu, kurus piemēro visās dalībvalstīs. Šie noteikumi reglamentē to, kā publiskas iestādes un dažu veidu sabiedrisko pakalpojumu uzņēmumi visā Eiropā iepērk preces, būvdarbus un pakalpojumus.

Komisija 2019. gadā vērsās pret 8 dalībvalstīm par to, ka tās nebija piešķīrušas hidroenerģijas atļaujas vai koncesijas atbilstīgi ES tiesībām. Visas astoņas dalībvalstis nebija ievērojušas pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principus šo atļauju un koncesiju piešķiršanā.

Komisija uzskatīja, ka Francijā un Portugālē hidroenerģijas koncesiju piešķiršanai izmantotās procedūras neatbilst ES noteikumiem par publisko iepirkumu.

Komisija arī uzskatīja, ka Austrija, Vācija, Itālija, Polija, Zviedrija un Apvienotā Karaliste hidroenerģijas atļaujas nebija piešķīrušas saskaņā ar Pakalpojumu direktīvu, kurā ir noteikta prasība, ka, ja pakalpojumu darbības atļauju skaits ir ierobežots nepietiekamu dabas resursu dēļ, atļaujas pēc objektīvas un pārredzamas atlases procedūras jāpiešķir uz ierobežotu periodu. Šīs atļaujas nedrīkst būt automātiski atjaunojamas.

Brīvībai veikt uzņēmējdarbību ir nepieciešams, lai speciālistu, piemēram, ārstu un arhitektu kvalifikācijas tiek atzītas ārvalstīs, dodot tiem iespēju izveidot praksi jebkurā vietā Eiropas Savienībā. Komisija 2019. gadā uzsāka pārkāpuma procedūras pret visām dalībvalstīm (izņemot Dāniju) par to, ka tās nebija nodrošinājušas savu tiesību aktu atbilstību direktīvai par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu.

Uzlabota informācija un palīdzība pilsoņiem un uzņēmumiem

Vienotais tirgus sekmīgi darbosies tikai tad, ja pilsoņiem un uzņēmumiem būs nodrošināta laba piekļuve informācijai un palīdzībai attiecībā uz tiesībām, kuras tiem noteiktas ES tiesību aktos. Komisija 2019. gadā pastiprināja centienus, lai uzlabotu informētību par vienotā tirgus noteikumiem, pilnveidojot portālu "Tava Eiropa", ņemot vērā tā pāreju 2020. gadā uz turpmāko vienoto digitālo vārteju. "Tavs Eiropas padomdevējs" arī turpināja sniegt pielāgotas juridiskās konsultācijas pilsoņiem un uzņēmumiem. Komisija pievērsa vēl lielāku uzmanību pasākumiem, kas paredzēti SOLVIT administratīvo spēju un juridiskās kompetences sekmēšanai, lai efektīvi īstenotu jauno darījumdarbībai labvēlīgo problēmu risināšanas procedūru, saskaņā ar kuru *SOLVIT* palīdz uzņēmumiem, ja tiek liegta to produktu savstarpējā atzīšana. Šo jauno procedūru piemēros no 2020. gada aprīļa. Pamatojoties uz 2019. gadā veikto sagatavošanas darbu, iekšējā tirgus informācijas sistēma no 2020. gada atbalstīs administratīvo sadarbību saskaņā ar jauno regulu par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā (*CPC*). Šī informācija sistēma palīdzēs valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāžu *CPC* tīklam pat vēl labāk aizsargāt patērētājus. Visbeidzot, Komisija sāka vienotā tirgus rezultātu apkopojuma pilnveides procesu, lai aptvertu vairāk politikas jomu un sniegtu pilnīgāku priekšstatu par vienotā tirgus situāciju.

Tieslietu jomā Komisija regulāri atjaunina e-tiesiskuma portālu, kurā ir sniegta ļoti plaša informācija, kā arī saites uz tiesību aktiem un praksi visās ES valstīs.

Kapitāla tirgu savienības, finanšu pakalpojumu noteikumu un kapitāla brīvas aprites nodrošināšana

Finanšu krīzes dēļ pieņemtās direktīvas ir pienācīgi jāīsteno, lai palielinātu finanšu nozares noturību un stabilitāti un uzlabotu ieguldītāju aizsardzību. Dažu šo direktīvu īstenošana ir svarīga arī tāpēc, lai tiktu pabeigta kapitāla tirgu savienības izveide. Šo direktīvu (piemēram, Maksātspējas II direktīvas, pārskatītās Finanšu instrumentu tirgu direktīvas, Arodpensijas kapitāla uzkrāšanas direktīvas, Maksājumu pakalpojumu direktīvas, Apdrošināšanas izplatīšanas direktīvas) īstenošanai arī ir vislielākā nozīme attiecībā uz mērķi panākt kapitāla tirgu savienības izveidi, kas uzlabos piekļuvi finansējumam jo īpaši inovatīviem uzņēmumiem, jaunuzņēmumiem vai maziem un vidējiem uzņēmumiem. Tā arī padara kapitāla tirgus pievilcīgākus mazumtirdzniecības un institucionāliem ieguldītājiem, kā arī atvieglo pārrobežu ieguldījumus. Komisija 2019. gadā uzsāka pārkāpuma procedūras, jo 17 dalībvalstis noteiktajā termiņā nebija īstenojušas savos valsts tiesību aktos Arodpensijas kapitāla uzkrāšanas direktīvu.

Komisija īstenoja pārkāpuma procedūru pret Rumāniju par to, ka tā savus tiesību aktus par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu nebija saskaņojusi ar ES noteikumiem. Rumānijas valsts noteikumos apdrošinātājiem ir noteikti stingri nosacījumi prēmiju aprēķināšanā. Komisija uzskatīja, ka šie pienākumi ir pretrunā Maksātspējas II direktīvas noteikumiem attiecībā uz tarifu brīvas izvēles principu. Turklāt Rumānijas tiesību aktos apdrošinātājiem ir noteikts pienākums attiecībā uz noteiktu kategoriju transportlīdzekļiem izsniegt polisi, kas ir derīga tikai Rumānijas teritorijā. Tika uzskatīts, ka šie noteikumi ir pretrunā Mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšanas direktīvai, kurā ir noteikta prasība, ka polisēm jābūt spēkā visā Savienības teritorijā, pamatojoties uz vienreizēju apdrošināšanas prēmiju.

Attiecībā uz kapitāla brīvu apriti Komisija jau 2015. gadā bija sākusi pārkāpuma procedūras pret 5 dalībvalstīm, pieprasot, lai tās pārtrauc ES iekšējos divpusējos ieguldījumu līgumus šo valstu starpā ("ES iekšējos DIL"), jo tie nav saderīgi ar ES tiesībām. DIL ir vienošanās, ar kurām paredz divu ES dalībvalstu starpā piemērojamus noteikumus un nosacījumus attiecībā uz privātajiem ieguldījumiem.

Eiropas Savienības Tiesa *Achmea* lietā apstiprināja, ka ES iekšējo DIL klauzulas par ieguldītāja un dalībvalsts strīdu izšķiršanu nav saderīgas ar ES tiesībām. 2019. gadā lielākā daļa ES dalībvalstu apstiprināja daudzpusēja nolīguma tekstu, lai izbeigtu ES iekšējos divpusējos ieguldījumu līgumus šo valstu starpā. 2020. gada maijā 23 dalībvalstis parakstīja nolīgumu par šādu līgumu izbeigšanu.

Ungārija bija pieņēmusi tiesību aktu, ar kuru ieguldītājiem Ungārijā tika atceltas noteiktas tā dēvētās "lietojuma tiesības", kas attiecas uz tiesībām izmantot īpašumu un gūt labumu no tā. Šo tiesību aktu dēļ jo īpaši ārvalstu ieguldītāji bez jebkādām kompensācijām zaudēja savas likumīgi iegūtās tiesības uz lauksaimniecības zemi, kā arī savu ieguldījumu vērtību. Komisija nolēma vērsties Tiesā pret Ungāriju. Tiesa 2019. gadā nolēma, ka, pieņemot tiesību aktus, ar kuriem personām tiek atņemtas lietojuma tiesības uz lauksaimniecības zemi, Ungārija ir pārkāpusi gan kapitāla brīvas aprites principu, gan tiesības uz īpašumu, kas garantētas Pamattiesību hartā.

Cīņa pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanas apkarošana

Komisijas izpildes darbības šajā jomā ir vērstas uz to, lai nodrošinātu, ka savlaicīgi un pareizi tiek transponēta ceturtā un piektā Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīva par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai. Abas direktīvas veicina visaugstākos standartus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanai un terorisma finansēšanas apkarošanai. Komisija 2019. gadā turpināja virzīt pārkāpuma lietu izskatīšanu, jo vairākas dalībvalstis savos valsts tiesību aktos joprojām nebija īstenojušas ceturto Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu.

Komisija arī pieņēma paziņojumu "Ceļā uz ES tiesiskā regulējuma nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā labāku īstenošanu", kas tika papildināts ar četriem ziņojumiem, lai atbalstītu Eiropas un valstu iestādes nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas risku novēršanas uzlabošanā. Paziņojumā un ziņojumos ir uzsvērts, ka nepieciešams pilnībā īstenot šīs divas direktīvas, un vienlaikus norādīts, ka joprojām ir jārisina daudzi strukturāli trūkumi attiecībā uz Savienības noteikumu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jomā īstenošanu.

Nodokļu un muitas noteikumu izpilde

Attiecībā uz netiešo nodokļu uzlikšanu Komisija, īstenojot izpildes pasākumus, par prioritāti noteica tādu pārkāpumu izskatīšanu, kuri kropļo konkurenci iekšējā tirgū, ar kuriem tiek pārkāpts taisnīgas nodokļu uzlikšanas princips vai kuri traucē sasniegt ES mērķus klimata jomā.

Pēc "Paradīzes dokumentos" izklāstītajiem atklājumiem par plaši izplatītu izvairīšanos no nodokļiem jahtu un gaisa kuģu nozarēs Komisija turpināja pārkāpuma procedūras pret Itāliju un Kipru. Šīs dalībvalstis bija noteikušas atpūtas jahtu un gaisa kuģu nozarēm labvēlīgus nodokļu pasākumus, kas ir pretrunā Eiropas Savienības tiesībām un taisnīgas nodokļu uzlikšanas principam.

Polija patlaban vietējām ļoti piesārņojošām nozarēm ir noteikusi atbrīvojumu no energoresursu nodokļiem, pamatojoties uz to, ka uz šo atbrīvojumu attiecas atbrīvojumi saskaņā ar ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ES ETS), . Komisija nolēma vērsties Tiesā pret Poliju, jo Polijas darbības ir pretrunā ES tiesību normām un ES mērķiem klimata jomā.

Komisijas izpildes darbības 2019. gadā bija vērstas uz to, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis valsts tiesību aktos ir transponējušas svarīgus direktīvas par administratīvu sadarbību grozījumus. Šie grozījumi attiecas uz tādām jomām kā piekļuve informācijai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, obligātā automātiskā informācijas apmaiņa nodokļu jomā vai finanšu konta informācijas automātiska apmaiņa.

Viens no ieguvumiem, ko nodrošina iekšējais tirgus, ir tāds, ka uzņēmumi var brīvi veikt uzņēmējdarbību un pilsoņi var brīvi pārvietoties, strādāt un ieguldīt ārpus valsts robežām. Tā kā tiešie nodokļi nav saskaņoti visā Eiropas Savienībā, šī brīvība var nozīmēt to, ka atsevišķi nodokļu maksātāji var apiet nodokļus vai izvairīties no nodokļu maksāšanas savā mītnes valstī. Tāpēc nodokļu iestādes Eiropas Savienībā ir vienojušās ciešāk sadarboties, lai nodrošinātu, ka nodokļi tiek maksāti, un lai izskaustu krāpšanos ar nodokļiem un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Turklāt Komisija pievērsa uzmanību tam, lai būtu nodrošināts, ka tiek pareizi transponēta direktīva par noteikumiem tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību, un direktīva par strīdu izšķiršanu.

Komisija vērsās pret Spāniju par to, ka tā nebija īstenojusi pasākumus par obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā. Komisija arī vērsās pret Austriju un Īriju par to, ka tās nebija transponējušas noteikumu par procentu atskaitīšanas ierobežojumiem, kā to paredz noteikumi tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību.

Komisija 2019. gadā izbeidza pārkāpuma procedūras pret Čehiju, Grieķiju, Poliju un Rumāniju par piekļuvi informācijai par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu. Komisija arī izbeidza pārkāpuma procedūras pret Beļģiju, Čehiju, Grieķiju, Franciju, Kipru, Portugāli, Apvienoto Karalisti un Latviju par noteikumiem tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību, jo šīs valstis minētos noteikumus bija pilnībā transponējušas savos valsts tiesību aktos.

Komisijas izpildes stratēģijā muitas jomā galvenā uzmanība tika pievērsta Savienības Muitas kodeksa (SMK) pareizai un vienotai piemērošanai, kā arī tādu maksu atklāšanai, kuru sekas ir pielīdzināmas muitas nodevām, pat ES teritorijā.

Komisija 2019. gadā visās dalībvalstīs uzsāka izmeklēšanu, kurā izmeklēja valstu noteikumus par muitas parāda paziņošanas termiņa ierobežojumu un šo noteikumu atbilstību SMK, lai nodrošinātu lielāku juridisko noteiktību tirgotājiem.

Pēc Komisijas uzsāktās pārkāpuma procedūras Bulgārija grozīja savus noteikumus, lai panāktu atbilstību ES tiesību aktiem muitas jomā attiecībā uz sankcijām par skaidras naudas nedeklarēšanu un attiecībā uz atbrīvojumu no muitas nodokļiem noteiktiem ASV produktiem.

Augsta līmeņa aizsardzības nodrošināšana patērētājiem

Direktīva par Eiropas Savienības patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu labāku izpildi un modernizēšanu tika pieņemta 2019. gada novembrī. Tajā ir stiprinātas patērētāju tiesības tiešsaistē, pievērsta uzmanība produktu atšķirīgai kvalitātei, kā arī noteikti preventīvi naudas sodi par patērētāju tiesību "plaši izplatītiem pārkāpumiem".

Turklāt Komisija uzsāka kampaņu *#YourEURight*, lai palielinātu patērētāju informētību par savām tiesībām.

Komisija 2019. gada jūlijā izdeva pamatnostādnes par Negodīgu līguma noteikumu direktīvas piemērošanu. Tajās ir ietverta ES Tiesas judikatūra, piemēram, par līguma noteikumu pārredzamību, negodīgu līguma noteikumu konstatēšanas ietekmi un par prasībām attiecībā uz procedūrām, ko izskata valsts tiesas, piemēram, attiecībā uz negodīgu līguma noteikumu pārbaudi.

Līdz 2019. gada beigām tika izbeigtas13 no tām 14 pārkāpuma procedūrām, kuras bija uzsāktas par 2015. gada Komplekso ceļojumu direktīvas novēlotu transponēšanu. Komisija attiecībā uz visām dalībvalstīm ir sākusi izvērtēt, vai valstu tiesību aktos ir pareizi transponēta šī direktīva.

Komisija atbalstīja to, lai valstu izpildes iestādes īsteno ES tiesību aktus patērētāju tiesību aizsardzības jomā atbilstīgi Regulai par sadarbību patērētāju tiesību aizsardzības jomā (SPTA). Tā

palīdzēja šīm iestādēm pievērsties lielāko tiešsaistes operatoru (*Facebook*, *Airbnb* un *booking.com*) maldinošo darbību novēršanai, lai uzlabotu šo operatoru piedāvājumu pārredzamību, kā arī noteikumu un nosacījumu taisnīgumu. Turklāt Komisija, tostarp ar darbsemināru palīdzību, palīdzēja dalībvalstīm sagatavoties pārskatītās SPTA regulas piemērošanai no 2020. gada.

Eiropas regulējums attiecībā uz strīdu alternatīvu izšķiršanu (SAI) un strīdu izšķiršanu tiešsaistē (SIT) tika padarīts efektīvāks, tostarp izmantojot Eiropas SIT platformu. Komisija arī publicēja savu pirmo īstenošanas ziņojumu par SAI/SIT regulējumu.

Attiecībā uz produktu drošību Komisija turpināja sekmēt sadarbību starp izpildes iestādēm, finansējot paraugu ņemšanas un testēšanas pasākumus konkrētiem produktiem saistībā ar ātras ziņošanas sistēmu *RAPEX*. *RAPEX* ļauj iestādēm ātri Eiropas mērogā apmainīties ar informāciju par produktiem, kuri rada risku veselībai un patērētāju drošībai.

Augsta līmeņa aizsardzības nodrošināšana sabiedrības veselības jomā

Komisijas prioritāte 2019. gadā joprojām bija uzraudzīt Tabakas izstrādājumu direktīvas īstenošanu dalībvalstu valsts tiesību aktos. Šīs direktīvas mērķis ir saistībā ar vienoto tirgu īstenot centienus samazināt tabakas lietošanu, jo īpaši atturot jauniešus no smēķēšanas uzsākšanas, kā arī nodrošināt, ka sabiedrība pilnībā apzinās tabakas kaitīgo ietekmi. Tabakas patēriņš ir vislielākais novēršamais risks veselībai un visnozīmīgākais pāragras nāves cēlonis Eiropas Savienībā. Komisija 2019. gadā veica to valsts tiesību aktu atbilstības pārbaudes, ar kuriem tiek transponēta šī direktīva, un organizēja strukturētus dialogus ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu tās labāku īstenošanu.

Komisija 2019. gadā izbeidza pārkāpuma procedūras pret Čehiju, Horvātiju, Spāniju un Zviedriju, jo šīs dalībvalstis veica pasākumus, lai īstenotu Tabakas izstrādājumu direktīvu savos valsts tiesību aktos.

Komisijas prioritāte 2019. gadā joprojām bija nodrošināt pacientu tiesības saņemt pārrobežu veselības aprūpes pakalpojumus. Komisija cieši uzraudzīja Pārrobežu veselības aprūpes direktīvu un rīkoja strukturētus dialogus ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu šīs direktīvas labāku īstenošanu.

Pārrobežu veselības aprūpes direktīvā ir noteiktas pacientu tiesības izvēlēties veselības aprūpes saņemšanu citā dalībvalstī un pēc atgriešanās prasīt izmaksu atlīdzināšanu savā valstī. Izmaksas ir jāatlīdzina līdz tādam izmaksu apmēram, kādā tās būtu segusi pacienta dalībvalsts, ja veselības aprūpe būtu sniegta šajā dalībvalstī, nepārsniedzot faktiskās izmaksas. Komisija uzsāka pārkāpuma procedūras pret Austriju un Nīderlandi par atlīdzināmo izmaksu samazināšanu attiecībā uz pārrobežu veselības aprūpes pakalpojumiem.

Attiecībā uz direktīvu par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu (ILD) Komisija uzsāka vairākas iniciatīvas, izmantojot ILD darba grupu, izmantojot revīzijas, kā arī izmantojot apmācības programmu "Labāka apmācība nekaitīgai pārtikai", lai sekmētu šīs direktīvas īstenošanu.

Mobilitātes un transporta noteikumu izpilde

Komisija 2019. gadā uzraudzīja transporta jomā esošo ES tiesību aktu īstenošanu. Tās izpildes darbs ietvēra jo īpaši noteikumus par vienotā tirgus izveides pabeigšanu, intelektisku transporta sistēmu izstrādi un kopīgu prasību noteikšanu attiecībā uz visu transporta veidu drošību.

Komisija arī uzraudzīja valstu īstenošanas pasākumus, kuru mērķis ir izveidot vienotu Eiropas dzelzceļa telpu. Jo īpaši tā uzraudzīja konkurences jautājumus, dzelzceļa nozares regulatīvo uzraudzību un finanšu struktūru, valstu regulatoru pilnvaras, uzlaboto regulējumu ieguldījumiem dzelzceļa nozarē, kā arī taisnīgu un nediskriminējošu piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai un ar dzelzceļu saistītiem pakalpojumiem.

Komisija nolēma uzsākt pārkāpuma procedūras pret Dāniju, Vāciju, Īriju, Nīderlandi un Poliju par to, ka tās nebija transponējušas dažus ES regulējuma par vienotas Eiropas dzelzceļa telpas izveidi noteikumus. Procedūras tika turpinātas pret Franciju un Spāniju par to, ka tās nebija panākušas pilnīgu atbilstību konkrētiem noteikumiem, jo īpaši tiem, kuri attiecas uz piekļuvi ar dzelzceļu saistītiem pakalpojumiem un uz stacijas pārvaldītāja neatkarības garantijām. Komisija arī turpināja pārkāpuma procedūras, kas bija uzsāktas pret Grieķiju un Īriju par to, ka tās nebija paziņojušas par valsts pasākumiem, kuru mērķis ir transponēt ES noteikumus par iekšzemes dzelzceļa pasažieru pārvadājumu tirgus atvēršanu un dzelzceļa infrastruktūras pārvaldību.

Eiropas autotransporta uzņēmumu reģistri (*ERRU*) nodrošina dalībvalstu savstarpējo informācijas apmaiņu par Eiropas Savienībā izveidotiem autotransporta uzņēmumiem. Tas ir būtisks instruments, lai nodrošinātu attiecīgo ES tiesību aktu pienācīgu izpildi. Lai varētu īstenot jaunu un uzlabotu *ERRU* versiju, dalībvalstīm ir jāpielāgo savas valsts sistēmas. Komisija ierosināja pārkāpuma lietas pret Beļģiju, Kipru, Čehiju, Dāniju, Ungāriju, Maltu, Nīderlandi, Portugāli un Apvienoto Karalisti, lai šīs valstis pilnveidotu saikni starp valsts autotransporta uzņēmumu reģistriem un *ERRU* jauno versiju, kā to nosaka attiecīgās regulas prasības.

Drošība un aizsardzība ir primārais jautājums jebkuras transporta sistēmas kontekstā. Eiropas pilsoņiem ir ļoti svarīgi, lai tiktu izveidota droša transporta vide. Viens no Komisijas uzdevumiem ir reaģēt uz šīm cerībām, nodrošinot, ka visā Eiropas Savienībā pastāv apmierinoši drošības un aizsardzības standarti attiecībā uz visiem transporta veidiem. Eiropas dzelzceļi ir vieni no drošākajiem pasaulē. ES politikas virzienu mērķis ir saglabāt augsta līmeņa standartus un saskaņot drošības prasības visā ES.

Komisija uzsāka pārkāpuma procedūru pret Spāniju par to, ka tā nebija pilnībā transponējusi ES tiesību aktus par dzelzceļa drošību. Direktīva uzliek dalībvalstīm pienākumu izveidot neatkarīgu drošības uzraudzības iestādi un neatkarīgu nelaimes gadījumu un starpgadījumu izmeklēšanas struktūru. Tajā ir arī noteikta prasība, ka dalībvalstis uzdevumus un drošības pienākumus piešķir saskaņoti. Turklāt dalībvalstīm ir jādefinē vienoti dzelzceļa drošības principi. Izmeklēšanas struktūru neatkarība ir būtiska, lai nodrošinātu efektīvas izmeklēšanas un nepieļautu turpmākus nelaimes gadījumus.

Autotransports ir visplašāk izmantotais pārvietošanās veids un galvenais negadījumu iemesls. Komisija ir bijusi ļoti aktīva noteikumu, tehnisko standartu un informatīvo kampaņu veicināšanā, lai samazinātu ceļu satiksmes negadījumu izraisīto nāves gadījumu skaitu. Komisija jo īpaši uzraudzīja tuneļu drošības prasības un nolēma ierosināt lietas izskatīšanu pret Beļģiju, Bulgāriju, Horvātiju, Itāliju un Spāniju par to, ka tās nebija nodrošinājušas atbilstību Direktīvai par minimālajiem drošības pasākumiem attiecībā uz tuneļu infrastruktūru un ekspluatāciju.

Jūras transporta jomā gan pasažieru, gan tirdzniecības kuģu drošība ir visaugstākajā mērā svarīga. Kopīgie ES drošības noteikumi attiecas uz aprīkojumu, piemēram, glābšanas vestēm, kanalizācijas attīrīšanas sistēmām un radariem uz ES dalībvalstu karoga kuģiem.

Komisija uzsāka pārkāpuma procedūras pret Maltu un Bulgāriju par to, ka tās nebija panākušas atbilstību ES tiesību aktiem par kuģu aprīkojumu. Jo īpaši ne Malta, ne Bulgārija nebija nodrošinājusi, ka kuģu aprīkojumam (uz šo valstu karoga kuģiem) vienmēr ir pievienota atbilstības deklarācija, un nebija veikušas tirgus uzraudzību atbilstošā mērogā.

Aviācija ir transporta veids, kam ir vajadzīgi īpaši drošības noteikumi. ES aviācijas drošības politika nodrošina augsta līmeņa drošību pasažieriem.

Komisija turpināja pārkāpuma procedūru pret Ungāriju par to, ka tā nebija izpildījusi ES noteikumus par tehniskajām prasībām un administratīvajām procedūrām saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju. Šajos noteikumos ir sīki izskatīti gaisa pārvadājumi ar lidmašīnām, helikopteriem, gaisa baloniem un planieriem, arī tādu ekspluatantu gaisa kuģu pārbaudes uz perona, kuri atrodas citas dalībvalsts drošības uzraudzībā. Nepietiekama personāla dēļ Ungārija nebija pārbaudījusi atbilstību drošības prasībām, kas piemērojamas organizācijām vai darbību veidiem.

V. Padziļināta un taisnīgāka ekonomiskā un monetārā savienība

"Padziļināta un taisnīgāka ekonomiskā un monetārā savienība" ir būtiska daļa no Komisijas atbildes uz nepieciešamību veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu. Šīs politikas mērķis ir stiprināt ES ekonomiku tādā veidā, kas palielina nodarbinātību un uzlabo cilvēku dzīves standartus.

Banku savienības noteikumu izpilde

Saistībā ar banku savienību Komisija turpināja pārbaudīt, kā dalībvalstis īsteno IV Kapitāla prasību direktīvu, Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvu, Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvu un Banku kreditoru hierarhijas direktīvu. Šie ES instrumenti ir izveidoti, lai nodrošinātu, ka bankas ir spēcīgākas un labāk uzraudzītas un ka problēmas var vieglāk atrisināt, neizmantojot nodokļu maksātāju naudu. Komisija 2019. gadā pieņēma ziņojumu, kurā tiek izvērtēta Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvas īstenošana.

Komisija 2019. gadā uzsāka pārkāpuma procedūras pret 12 dalībvalstīm par to, ka tās nebija pieņēmušas Banku kreditoru hierarhijas direktīvas pilnīgai transponēšanai vajadzīgos pasākumus.

VI. Tieslietu un pamattiesību joma, kuras pamatā ir savstarpēja uzticēšanās

Komisijas prioritāšu pamatā ir tiesiskuma un Pamattiesību hartas pilnīga ievērošana. Ir arī jānodrošina, ka tiek ievērotas konkrētas tiesības, piemēram, tiesības uz brīvu pārvietošanos, personatu aizsardzību, dzimumu līdztiesību, nediskriminēšanu, cietušo tiesības un tiesības uz taisnīgu tiesu kriminālprocesā. Šīm tēmām Komisijas darba kārtībā ir augsta prioritāte, jo tās tieši ietekmē cilvēku dzīvi.

Eiropas pusgada satvarā Komisija turpināja mudināt dalībvalstis uzlabot to izpildes spēju efektivitāti. Jo īpaši tas attiecas uz valstu tiesu sistēmu neatkarību, kvalitāti un efektivitāti. Šai nolūkā Komisija septiņām dalībvalstīm izstrādāja konkrētai valstij adresētus ieteikumus. Dalībvalstu tiesu sistēmu neatkarību, kvalitāti un efektivitāti Komisija uzrauga, izmantojot Eiropas Savienības rezultātu apkopojumu tiesiskuma jomā.

Tiesiskuma un pamattiesību ievērošana

Komisija 2019. gada aprīlī izklāstīja savas pārdomas par tiesiskuma stiprināšanu Eiropas Savienībā, saņemot atsauksmes no vairāk nekā 60 ieinteresētajām personām. Rezultāti tika atspoguļoti jūlijā publicētajā paziņojumā "Tiesiskuma stiprināšana Savienībā. Rīcības plāns", kurā bija ierosināts jauns tiesiskuma mehānisms. Komisijas politiskajās pamatnostādnēs tika paziņots par jaunu ikgadēju tiesiskuma pārskatīšanas ciklu un gada ziņojumu, kurā būs apkopota situācija katrā dalībvalstī. Komisija arī paziņoja, ka tā īstenos stratēģisku pieeju pārkāpuma procedūrām un pamatosies uz Eiropas Savienības Tiesas judikatūru.

Tiesa 2019. gada 24. jūnijā un 5. novembrī pārkāpuma procedūrās, ko Komisija bija uzsākusi pret Poliju, pieņēma nolēmumus, kuros apstiprināja, ka Polijas tiesību akti, ar kuriem tiek samazināts Augstākās tiesas tiesnešu un parasto tiesu tiesnešu pensionēšanās vecums, ir pretrunā ES tiesību aktu prasībām par tiesu varas neatkarību.

Komisija 2019. gada 10. oktobrī vērsās Tiesā pret Poliju pārkāpuma procedūrā attiecībā uz jauno disciplināro kārtību tiesnešiem, jo šī kārtība apdraud tiesu varas neatkarību, nesniedzot nepieciešamās garantijas Polijas tiesnešu aizsardzībai pret politisko kontroli.

Patlaban Padomē turpinās sarunas par Komisijas priekšlikumu regulai par Savienības budžeta aizsardzību vispārēju trūkumu gadījumā saistībā ar tiesiskumu. Tiesiskuma ievērošana ir būtiska, lai nodrošinātu pareizu finanšu pārvaldību un aizsargātu Savienības budžetu.

Pārrobežu sadarbība krimināllietās un civillietās

Komisija turpināja savus centienus, lai uzraudzītu, ka tiek pilnībā transponētas procesuālo tiesību direktīvas. 2019. gadā galvenā uzmanība bija pievērsta Direktīvai par procesuālajām garantijām bērniem un Direktīvai par juridisko palīdzību aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā un pieprasītajām personām Eiropas apcietināšanas ordera procesā.

Komisija 2019. gadā uzsāka pārkāpuma procedūras pret 7 dalībvalstīm par to, ka tās nebija paziņojušas par saviem valsts transponēšanas pasākumiem attiecībā uz Direktīvu par procesuālajām garantijām bērniem, un pret 4 dalībvalstīm par minēto pasākumu nepaziņošanu attiecībā uz Direktīvu par juridisko palīdzību.

Komisija turpināja pārkāpuma procedūras pret 16 dalībvalstīm un uzsāka pārkāpuma procedūras pret 9 dalībvalstīm, kuras nebija paziņojušas par visiem Cietušo tiesību direktīvas transponēšanai nepieciešamajiem valsts pasākumiem. Komisija arī turpināja ierosinātās pārkāpuma procedūras pret divām dalībvalstīm saistībā ar savstarpējas atzīšanas instrumentiem attiecībā uz ieslodzīto pārvietošanu, probācijas pasākumiem, uzraudzības pasākumiem un finansiālu sankciju pārrobežu izpildi.

Personatu aizsardzības uzlabošana

Pēc Vispārīgās datu aizsardzības regulas (VDAR) 2018. gada maijā sāktās piemērošanas Komisija 2019. gadā galveno uzmanību pievērsa jauno datu aizsardzības noteikumu īstenošanai, izmantojot daudzpusīgu pieeju. Konkrēti Komisija ar dalībvalstīm iesaistījās divpusējos dialogos par valstu tiesību aktu atbilstību VDAR, cieši sadarbojās ar datu aizsardzības iestādēm, kuras veic sadarbību Eiropas Datu aizsardzības kolēģijā, un apmainījās viedokļiem ar ieinteresētajām personām, sevišķi izmantojot īpašu daudzpusēju ieinteresēto personu grupu. Komisija arī turpināja finansiāli atbalstīt valstu datu aizsardzības iestādes, izmantojot dotācijas, un īstenoja pilsoņiem un uzņēmumiem paredzētas informatīvās kampaņas. Komisija arī veica VDAR īstenošanas pirmā gada izvērtēšanu, kuras rezultāti tika sniegti 2019. gada jūlijā publicētajā paziņojumā.

Direktīva par datu aizsardzību tiesībaizsardzības jomā dalībvalstīm bija jātransponē līdz 2018. gada maijam, un Komisija ir sākusi izvērtēt dalībvalstu paziņoto valsts transponējošo tiesību aktu atbilstību šai direktīvai. Komisija 2019. gadā izbeidza vairākas no tām 19 pārkāpuma procedūrām, kas bija sāktas 2018. gadā par transponēšanas pasākumu nepaziņošanu, un vienlaikus tā uzsāka pārkāpuma procedūru pret Vāciju, kā arī vērsās Tiesā pret Spāniju un Grieķiju

(patlaban Grieķija jau ir paziņojusi par pilnīgu direktīvas transponēšanu). 2019. gada beigās joprojām izskatīšanā bija pārkāpuma procedūras pret četrām dalībvalstīm.

Drošības noteikumu izpilde

Izpildes darbs 2019. gadā turpinājās Eiropas Drošības programmas un drošības savienības attīstības kontekstā. ES noteikumu īstenošana šajā jomā ir svarīga, lai nodrošinātu augstu drošības līmeni visā ES. Regulāros progresa ziņojumos par drošības savienību tiek aplūkoti pastāvīgie pasākumi, ar ko nodrošina minēto noteikumu pilnīgu un pareizu īstenošanu.

Turklāt Komisija uzraudzīja, kā tiek īstenota Direktīva par jaunu psihoaktīvo vielu iekļaušanu narkotiskās vielas definīcijā un atbilstīgi tai pieņemtā pirmā deleģētā direktīva. Komisija arī turpināja pārkāpuma procedūras par to, ka nebija paziņoti valsts transponēšanas pasākumi attiecībā uz divām svarīgākajām direktīvām par drošību un par cīņu pret smagiem noziegumiem — Pasažieru datu reģistru direktīvu un Direktīvu par terorisma apkarošanu. Komisija turpināja izmeklēt pret Spāniju, Nīderlandi un Somiju ierosinātās lietas par Pasažieru datu reģistru direktīvu. Attiecībā uz Terorisma apkarošanas direktīvu Komisija turpināja pārkāpuma lietas pret Grieķiju un Luksemburgu.

Komisija arī uzsāka pārkāpuma procedūras, lai nodrošinātu Savienības ekskluzīvo ārējo kompetenci attiecībā uz drošību atbilstīgi ES noteikumiem šajā jomā.

Pārkāpuma procedūras tika uzsāktas pret Bulgāriju, Ungāriju, Austriju un Rumāniju par to, ka tās bija parakstījušas daudzpusēju starptautisku nolīgumu par DNS, pirkstu nospiedumu un transportlīdzekļu reģistrācijas datu apmaiņu, kas ietver noteikumus, kuri ir uzskatāmi par ES ekskluzīvās ārējās kompetences pārkāpumu, pamatojoties uz Prīmes lēmumiem. Šajos lēmumos ir noteikta DNS datu obligāta automātiska apmaiņa un salīdzināšana starp valstu datubāzēm ar mērķi apkarot terorismu un pārrobežu noziedzību.

VII. Ceļā uz jaunu migrācijas politiku

Komisijas migrācijas politika tiecas sniegt Eiropas Savienībai rīkus, kas ļautu labāk pārvaldīt migrāciju vidējā termiņā un ilgtermiņā. Šī politika aptver visus attiecīgos jautājumus, tostarp robežu pārvaldību, vīzu politiku, neatbilstīgu migrāciju, patvērumu un nelikumīgu migrāciju. Konsekventai, humānai un efektīvai īstenošanai ir kritiska nozīme attiecībā uz šīs politikas

panākumiem.

Komisija 2019. gadā turpināja uzraudzīt, kā dalībvalstis īsteno ES tiesību aktus migrācijas un patvēruma jomā, jo īpaši Patvēruma procedūru direktīvu, Uzņemšanas nosacījumu direktīvu, Kvalifikācijas direktīvu un Atgriešanas direktīvu. Ar šīm direktīvām tiek ieviesti noteikumi patvēruma pieteikumu apstrādei, garantēts cieņpilns dzīves līmenis patvēruma meklētājiem Eiropas Savienībā, pieņemti noteikumi trešo valstu valstspiederīgo atzīšanai par bēgļiem un noteikti vienoti standarti un procedūras, saskaņā ar kurām trešo valstu valstspiederīgos, kas uzturas nelikumīgi, var pārvietot ārpus ES valstu teritorijas.

Komisija vērsās Tiesā pret Ungāriju par tiesību aktiem, kuros ir efektīvi atzītas par krimināli sodāmām darbības, kas paredzētas, lai palīdzētu patvēruma pieteikumu iesniegšanu uzsākušām personām Ungārijā. Ir uzskatāms, ka šajos tiesību aktos nav ievērotas patvēruma pieteikumu iesniedzēju tiesības uz piekļuvi jo īpaši nevalstisku organizāciju sniegtiem padomiem vai juridiskām konsultācijām. Ar šiem tiesību aktiem ikvienam, pret kuru ir ierosināta krimināllieta par šādas palīdzības sniegšanu, tiek liegts tuvoties pie Ungārijas robežām esošajām tranzīta zonām, kurās ir izvietoti patvēruma meklētāji. Komisija secināja, ka Ungārijas tiesību akti neatbilst Patvēruma procedūru direktīvai un Uzņemšanas nosacījumu direktīvai.

Likumīgas migrācijas jomā Komisijas prioritāte ir nodrošināt, ka pastāv reāli, likumīgi kanāli ieceļošanai Eiropas Savienībā, proti, uzlabojot ES spējas piesaistīt un noturēt augsti kvalificētus darbiniekus, kā arī studentus un pētniekus. Tāpēc ir svarīgi nodrošināt, lai direktīvas, kas attiecas uz likumīgo migrāciju, tiktu īstenotas pilnībā un pareizi. Ar tām izveido kopīgus nosacījumus attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanu un uzturēšanos, vienkāršo un saskaņo migrācijas procedūras un vairākās jomās nodrošina tiesības saņemt tādu pašu attieksmi kā ES valstspiederīgajiem.

Komisija 2019. gadā turpināja izskatīšanā esošās pārkāpuma procedūras attiecībā uz Studentu un pētnieku direktīvas īstenošanai paredzēto valsts pasākumu nepaziņošanu, par ko piecām dalībvalstīm (Beļģijai, Grieķijai, Francijai, Slovēnijai un Zviedrijai) gada beigās lietas vēl atradās izskatīšanā.

Pārkāpuma procedūra tika uzsākta pret Zviedriju par to, ka tā nebija pareizi īstenojusi vairākas direktīvas par likumīgu migrāciju attiecībā uz atļauju pieteikumu apstrādi, kā arī par to, ka noteiktām trešo valstu valstspiederīgo kategorijām bija ierobežotas tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi.

Komisija 2019. gadā kā prioritāti bija noteikusi arī to, lai tiktu pareizi piemēroti Savienības noteikumi par Šengenas robežām un vīzām.

Komisija turpināja pārkāpuma lietu pret Igauniju, jo ir uzskatāms, ka šīs valsts rindas pārvaldības sistēma "Go-Swift" neatbilst Šengenas Robežu kodeksam. Tā arī veica turpmākus pasākumus pārkāpuma procedūrā pret Čehiju par tiesībām iesniegt apelāciju pret lēmumu, ar kuru tiek atteikta, atcelta vai anulēta Šengenas vīza.